

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 15 D. Letno 180 D.
Inozemstvo:
Mesečno 30 D. Letno 360 D.
Dolgi: enostopna um vrsta
krat 50 para, večkrat popus

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/A. Telefon 360
Uprava:
Marijin trg 8. Telefon 44
Rokopisi se ne vračajo.
Vprašanjem je priložiti znamke
za odgovor.

Kumunike ministrskega predsedstva.

VLADNO KRIZO SO POVZROČILI DEMOKRATI, S KATERIMI JE BIL VSAKO SODELOVANJE NEMOGOČE. — CILJI IN NALOGE NOVE PAŠICEVE VLADE.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Ministrsko predsedništvo objavlja: Demistično prejšnjega kabineta g. Nikole Pašića so izzvale razdrapanje razmere v parlamentu, in sicer v prvi vrsti v onih skupinah, ki so tvorile vladno večino. Donošenje važnih in potrebnih zakonov, ki se je dotlej borilo z velikimi težkočami, je v zadnjih časih postalo popolnoma nemogoče vsled večkratnega postopanja enega dela demokratskih poslancev, ki so se pri razpravah in reševanju vladnih predlogov pridružili članom opozicije in z njimi glasovali. Vzporedno s tem se je ob sodelovanju šefa demokratske stranke same zunaj parlamenta uvedla akcija, ki ni le škodovala in oslabila ugled vlade, ampak je tudi izpodkopala temelje vse dosedanje vladne politike. V takem položaju, ko je bilo na dnevnem redu tako važno vprašanje kot ono splošne smernice vladne politike, je predložil kabinet g. Pašića ostavko, da politično razčisti parlament razmere in preide, ali je mogoče nadaljnje sodelovanje koalicijskih skupin pod takimi izpremenljivimi razmerami, ter da pred volitvami parlament reši še nekatere važne in zelo potrebne zakonske predloge. Zadržanje demokratskega kluba in njegovih članov tudi po ostavki vlade glede temeljnih političnih vprašanj, zaradi katerih je tudi nastala kriza vlade, medtem ni nikakor razčistilo položaja. Nasprotno, vsi pojavi in dejstva so kazala, da so duhovi v demokratskem klubu še nadalje ostali v bistvu deljeni in da manjka glavni pogoj za nadaljevanje uspešne koalicijske politike na dosedanj podlagi in z dosedanjim političnim programom, namreč enotnost v političnih naziranjih. Radikalni poslanci niso mogli in si niso smeli zaščititi oči pred temi dejstvi in so zato sklenili, da ne vstopijo v koalicio z demokratami, dokler ni za to koalicio zagotovljena jasna politična podlaga v temeljnih vprašanjih naše notranje politike. Samoobsebi je umevno, da se se je morala v tako važnem vprašanju zahtevati popolna jasnost položaja. Ker se ta podlaga ni dala doseči tudi po ponovnih poskusih in porazgovorih, so radikalni sami prevzeli upravo države, trdno uverjeni, da je le na tem potu in z novimi volitvami mogoče priti do uvrščenja notranje politike, ki

varuje državno in narodno enotnost, kakor je to izraženo v naši državni ustavi.

Nova vlada g. Pašića ni vezana na dosedanje neizbežne kompromise in pogajanja in more voditi državne posle po gotovi smernici po svojem programu. V tem pogledu je treba naglašati, da bo glavna naloga vlade izvedba zakonitih in svobodnih parlamentarnih volitev. V drugi vrsti si je vlada gosp. Pašića stavila za dolžnost, da stori vse potrebne korake, za izboljšanje uprave in zagotovitev boljšega funkcioniranja državnega aparata. Ena glavnih skrbí vlade v tem pogledu bo ureditev in izboljšanje državnih financ, večji državni dohodki, pravičnejši in primernejši obremenitev državljanov po njihovem premoženju, čim večja varčnost v izdatkih: to so glavne in neobhodno potrebne naloge nove vlade. Vlada bo na ta način skrbela za najnujnejše državne potrebe in bo gledala na to, da se najde pot, kako bi se uradnikom in invalidom v resnici pomagalo, in sicer po možnosti še pred donošenjem invalidskega in uradniškega zakona. Teh zakonov ni mogla narodna skupščina rešiti iz gori omenjenih razlogov, ki so dovedli do krize, toda vlada bo ta zakona stavila kot prva na dnevni red novega parlamenta. Ravno tako bo tudi takoj predložila novi zbornici zakonske predloge, ki gredo za tem, da se dvigne poljedelstvo in živinoreja in da se ustvarijo ugodnejši pogoji za razvoj splošnega narodnega gospodarstva. K tem zakonom pride tudi zakonska predloga o poljedelskih kreditih in poljedelskem zavarovanju. Kabinet g. Pašića bo skrbno varoval ugled države in oblasti, hkrati pa bo spoštoval svobodo državljanov in njihovo politično prepričanje, toda gledal bo na to, da bo ta svoboda prosta vsakega nedopustnega pritiska in nasilja. Vlada je prepričana, da se bo narod v popolnoma svobodnih volitvah v tako jasnem položaju izrazil za razmere, ki jih je ustvarila ustava in za politiko, ki jo bo vodilo trdno in neomajno stremeljevanje po udržitvi države in narodne enotnosti, za katero smo doprinesli toliko dragocenih žrtev in ki je največji porok za napredek in bodočnost ujedinega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Spor v radikalnem klubu.

VOJVODINSKI POSLANCI IZKLJUČENI IZ RADIKALNEGA KLUBA. — IZKLJUČENI POSLANCI POSTAVIJO LASTNO KANDIDATNO LISTO.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Kakor piše »Tribuna«, nameravajo izključeni vojvodinski radikalci dr. Emil Gavrilović, Jovan Mihajlović, Milan Jeftić in ostali nastopiti pri volitvah v severnem Banatu s posebno listo. Snoči so imeli sejo, na kateri so sklenili postaviti posebno listo v okrožju Veliki Bečkerek. Upajo, da dobe vsaj pet mandatov v tem okrožju. Zatrjujejo, da oficijelna radikalna lista z dr. Ninčevićem in županskim ne bo dobila niti enega mandata.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Vsi opozicijski listi pišejo o najnovejšem dogodku, t. j. da so radikalci izključili iz svoje stranke vojvodinske poslance dr. Emila Gavrilovića, Jovana Mihajlovića, Božidara Ankića, Predića in urednika »Banatskega Glasnika« Jevtića, ki v svojem listu zastopa politiko Stojana Protića. Današnji »Radikal« piše, da je ta izključitev vojvodinskih politikov iz radikal-

ne stranke napravila v parlamentarnih krogih zelo slab utis. »Samouprava«, glavno glasilo radikalne stranke, poblija pisavo opozicijskih listov in pravi, da ni spora med radikalci. O Stojanu Protiću veli, da je že prej izstopil iz radikalne stranke, in da ni dvoma, da je velika večina radikalcev za politiko Nikole Pašića. List piše nadalje, da ni res, da bi se Protić in Pašić sporazumela, ker Protić vztraja še nadalje na svojem stališču glede ustave in notranje ureditve države. Zaradi tega ne more biti govora o kakem sodelovanju med Pašićem in Protićem. Niti Pašić niti radikalna stranka ne smeta popustiti niti za las od svojega stališča napram vidovdanskim ustavi.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Glavni odbor radikalne stranke je imel danes popoldne sejo, na kateri se je bavil s proglasom stranke na narod.

Skupno nastopanje radikalov z delom muslimanov pri volitvah.

RADIKALI IN DEL MUSLIMANOV BODO NASTOPALI SKUPNO. — V PARLAMENTU BODO MUSLIMANI TVORILI POSEBNO SKUPINO.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Med radikalci in muslimani v Južni Srbiji se je sklenil sporazum, po katerem bodo pri volitvah za narodno skupščino nastopali skupaj. V to svrhu bo sklicana konferenca v Skoplju, na kateri

pride do definitivnega sklepa. Muslimani nameravajo nastopati skupaj z radikalci zato, da dobe več poslancev, toda v narodni skupščini bodo tvorili posebno skupino.

NEVARNOST NOVE VOJNE.

Pariz, 27. decembra. (Izv.) Kakor poroča »New York Herald« iz Washingtona, je senator Borah dejal o svojem predlogu glede sklicanja svetovne konference za razorožitev, da tvori precedenčni slučaj. Že dve leti je vprašanje vojne odškodnine na mrtvi točki. Zaradi tega je Evropa v nevarnosti, da se

pogubi v nepopisnem gospodarskem kaosu. Može na najbolj odgovornih mestih izjavljajo soglasno, da utegne sedanji položaj izzvati nevarnost nove vojne. Vojaški strokovnjaki so nasvetovali, naj se zaradi zunanega položaja pomnoži oboroževanje. Sedaj gre za to, da se da državam, ki so v nevarnosti, izdatna pomoč.

VOJLNA PRAVICA MADŽAROV V VOJVODINI.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Vlada bo te dni sklepala o zahtevi Madžarske, naj se doba za opcijo Madžarov v Vojvodini podaljša še za nekaj let. Ako sprejme naša vlada to zahtevo, ne bodo imeli Madžari v Vojvodini volilne pravice. Ta vest je vojvodinske Madžare zelo vznemirila. Zato imajo te dni sejo svoje stranke, na kateri bodo razpravljali o stališču, ki naj je zavzamejo do volitev. Kar se tiče Nemcev in Slovakov, je gotovo, da bodo imeli volilno pravico.

RAZMEJITEV Z ALBANIJO KONČANA.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Razmejitvena komisija z Albanijo je dokončala svoje delo. Najkasneje v enem mescu se vsled tega odpravi nevtralni pas med našo državo in Albanijo. Odprava te nevtralne cone bo našim oblastvom omogočila definitivno rešitev vprašanja odmetnikov.

IZJAVA ITALIJANSKEGA POSLANIKA V BEOGRADU.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Novi italijanski poslanik marchese Negrotti je včeraj uradno posetil zunanega ministrstva dr. Ninčevića. V poučenih krogih zatrjujejo, da je dr. Ninčević zadovoljen z izjavo, ki jo je poslanik Negrotti včeraj podal ministertvu za zunanje posle. Trdi se, da je italijanska vlada po svojem beograjskem poslaniku ponovno izjavila, da bo ratificirala rapalsko pogodbo in da bo takoj obnovila porazgovore o končni ureditvi razmerja med obema državama.

KONVENCIJA ZA PROMET MED JUGOSLAVIJO IN AVSTRIJO.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Ministrski svet je podpisal konvencijo o tovarnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo. Finančni regulativ se ratificira kasneje.

PREKINITEV DIPLOMATSKIH ODNOŠAJEV MED BOLGARIJO IN RUSIJO.

Sofija, 27. decembra. (Izv.) Kakor poročajo listi, je ministertvo za zunanje stvari obvestilo rusko caristično poslanstvo v Sofiji, da bo bolgarska vlada trpela njegovo prisotnost v Bolgariji le še do konca tega leta. Z novim letom imajo vsi člani ruskega carističnega poslanstva zapustiti Sofijo.

Borzna poročila.

Zagreb, 27. decembra. Devize: Dunaj 0.13—0.1325, Berlin 1.36—1.40, Budimpešta 3.75—4.02, Italija 475—480, London 432—433, New York (ček) 93—94, Pariz 690—695, Praga 296—298, Švica 1780, Varšava 0.53—0.56. Valute: 1780—1785, Varšava 0.53—0.56. Valute: ameriški dolarji 91.50—92.50, francoski franki 675—680, napoleonidori 300—310, nemške marke 0—14.8, romunski lei 0—51, italijanske lire 473—476.

Beograd, 27. decembra. Devize: Dunaj 0.1275—0.1375, Ženeva 1775—1785, Budimpešta 3.95—4.05, Praga 293—297, Pariz 693—697, Sofija 65.50—66.50, Milan 84—85, Bukarešta 54—56, London 434.25—437.25, New York 93.85—94.85, Berlin 1.28—1.38, Solun 108.50—111.50.

Curij, 27. decembra. Berlin 0.0725—New York 527.625, London 24.25, Pariz 38.65, Milan 26.90, Praga 16.50, Budimpešta 0.2275, Zagreb 1.475, Bukarešta 3.10, Varšava 0.03, Dunaj 0.0075, avstrijske krone 0.0076.

Z novim letom bo deviza Zagreb notirala v dinarjih namesto v jugoslovanskih kronah.

Berlin, 27. decembra. Dunaj 10.37, Budimpešta 309, Milan 37.506, Praga 23.441, Pariz 53.615, London 34.164.37, New York 7319.15, Curij 139.151, Beograd 7930.

Praga, 27. decembra. Dunaj 4.60, Berlin 42, Rim 162.25, avstrijske krone 4.55, italijanske lire 154.25, Budimpešta 133, Pariz 235.25, London 147.75, New York 31.80, Curij 35.50.

Dunaj, 27. decembra. Devize: Zagreb 181.75—182.25, Beograd 727—729, Berlin 9.35—9.65, Budimpešta 29.35—29.45, London 326.700—327.300, Milan 3576—3584, New York 70.425—70.575, Pariz 5134—5146, Praga 5147—2153, Sofija 479.50—480.50, Curij 13.335—13.365. Valute: Ameriški dolarji 70.050—70.350, bolgarski lei 458—462, nemške marke 9.20—10.20, angleški funti 325.900—326.900, francoski franki 0, italijanske lire 3542.50—3557.50, jugoslovanske dinarji 717—721, romunski lei 389—391, švicarski franki 13.245—13.305, češko-slovaške krone 2130—2140, madžarske krone 28.30—28.50.

Nove zmede.

Poročila iz Beograda vedo povedati, da je podpisan ukaz o imenovanju velikih županov in da je ministrski svet sklenil, da se odpuste iz službe vsi višji uradniki, ki pripadajo demokratski stranki.

Druga vest je sicer manj pomembna od prve, vendar meče jasno luč na našo notranjo politiko. — Kjer je bilo prej 7 demokratskih in 9 radikalnih uradnikov, bo sedaj 16 radikalnih in se število samo na sebi ne bo spremenilo. Vendar je pa treba podčrtati nekaj drugega: kakšna država pa je to, kjer se nastavlja uradniki po strankarski pripadnosti in ne po faktilni potrebi in pa usposobljenosti? Kdaj se je naredila — da se mlo izrazimo — napaka: takrat ko so uradnike nastavliali iz političnih motivov, ali pa sedaj, ko jih iz istih motivov odpušča? Korupcija je bila eno in je drugo, samo da je pri nas korupcija že tako zavzela širina, da je ni več mogoče razvozlati. Samo toliko je zadnje boljše od prvega, da točno vemo, pri čem da smo: kajti sedaj bo vedel uradnik, da s prihodnjim sistemom zgine tudi on, da je treba torej čas plodonosno izkoristiti. S tem postane korupcija sistem in prav za prav preneha biti korupcija. Vendar bi prosili, če je mogoče, naj gre ta kelih jugoslovanstva mimo Slovencev, ki so ga nekoliko okusili že prej pod demokratsko-radikalnim režimom, ko so se brigali demokrate zlasti za Slovenijo in Hrvatsko.

Imenovanja velikih županov pa naravnost osupljajo. Vsakdo danes

ve, da bodo prihodnje volitve prave volitve za ustavotvorno skupščino, ki naj spravi s sveta nesrečno dosedanje vidovdansko ustavo in jo nadomesti z novo, ki bo omogočala mirno sožitje vseh treh narodov države in zagotovila njih kulturni in gospodarski razvoj. Sedaj pa pride novi ministrski svet in imenuje na kratko velike župane za posamezne oblasti. S tem afirmira vidovdansko ustavo ravno v tisti točki, ki je najhujše zadela Hrvate in Slovence in jim onemogočila aktivno sodelovanje v vladi. To se da razlagati na prvi pogled samo tako, da si sedanja vlada še ni na jasnem, kaj naj bo v bodoče. Razlagati pa se da še na dva druga, tipična pašicevska načina.

Prvič tako, da ve Pašić, kako osovražene so te »oblasti« na Hrvatskem in v Sloveniji: in ker so bili tukaj ravno demokrate tisti, ki so se zavzemali za te oblasti, hoče demokrate pri bodočih volitvah onemogočiti ravno s tem, da izvede začasno to, kar bi vzelo demokratom vse pristaše.

Mogoče pa je seveda tudi, da hoče Pašić spraviti v nesrbskih kraljih par njegovih ljudi za nekaj časa pod streho in s tem ob enem pokazati, kako skrbi za svoje pristaše in kako dobro je biti radikal.

Ampak naj bo temu tako ali tako: v pravnih in urejenih državah se tako ne dela.

Intervencija male antante radi madžarskega oboroževanja.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Pred kratkim so zastopniki male antante pri veleposlaniški konferenci v Parizu zahtevali, naj se zaradi zakonske predloge madžarske vlade o zaščiti javnega reda in o povišanju vojnega davka ne razpusti medzavezniška komisija, ki nadzoruje razorožitev Madžarske. Veleposlaniška konferenca je sprejela ta predlog zastopnikov male antante in sklenila, naj ta kontrolna komisija ostane še tri mesece na Madžarskem. Iz zanesljivega vira se doznava, da se sedaj vrše porazgovori med Prago, Bukarešto in Beogradom, naj bi mala antanta predlagala veleposlaniški konferenci, da bi medzavezniška kontrolna komisija ostala še eno leto na Madžarskem. Ti po-

razgovori med vladami male antante so se uveli vsled uradnih poročil, ki so jih ti kabineti prejeli o vojnih pripravah na Madžarskem. Iz istega vira se tudi doznava, da ni izključeno, da mala antanta direktno intervenira v Budimpešti in zahteva od madžarske vlade, naj razpusti vsa privatna, javna in tajna društva na Madžarskem, ki zasledujejo cilji, da se pripravi vojna Madžarske proti sosednjim državam in ki s svojo akcijo motijo dobre odnose med Madžarsko in malo antanto. V tem zmislu bo mala antanta tudi zahtevala, naj se razpusti društvo probujajočih se Madžarov in organizacija madžarskih fašistov.

Težkoče pri sestavljanju demokratske kandidatne liste.

PREREKANJE ZA PRVA MESTA. — VSAKA SKUPINA NASTOPI Z LASTNIMI KANDIDATI, AKO SE NE DOSEŽE SPORAZUM.

Beograd, 27. decembra. (Izv.) Demokratski klub je imel danes sejo, na kateri je razpravljalo o kandidatih za nove volitve v narodno skupščino. Pojavile so se gotove težkoče pri sestavi nosilcev list, ker bi i ena i druga skupina hoteli, da pridejo na prvo mesto list

može iz njihove srede. Seja se bo nadaljevala. Poskusili bodo najti kompromis. Ako pa se to ne bo dalo doseči, ni izključeno, da bo vsaka skupina demokratskega kluba nastopila pri volitvah z lastnimi kandidati.

VOJNA ODŠKODNINA.

Rim, 27. decembra. (Izv.) Italijanski listi ugotavljajo, da je belgijska vlada pristala na italijanski predlog glede vojne odškodnine. Anglija in Francija sta baje sestavili nove načrte.

London, 27. decembra. (Izv.) Včeraj je bila nenadoma sklicana seja reparacijske komisije v Parizu, na kateri je bila z večino treh glasov proti nemcu (angl. delegata Bradburyja) sprejeta izjava francoskega delegata, da je Nemčija vedoma zaostala z dobavo lesa. Pariški dopisnik »Timesov« piše, da more sedaj Francija na podlagi te izjave postopati proti Nemčiji sama. »Daily Telegraph« poroča iz Pariza, da bo na predvečer sestanka ministr. predsednikov zaveznških držav v svrhu porazgovorov o vsem vprašanju vojne odškodnine sedaj ustvarjena preteza, ako bi katerakoli zavezniška država želela podvzeti akcijo proti Nemčiji.

AMERIŠKO ZLATO ZA EVROPO.

Washington, 27. decembra. (Izv.) Iz poučenega vira se doznava, da se v Beli hiši poluradno izjavlja, da bodo Zedinjene države v kratkem začele vkrcavati zlato, namenjeno za Evropo.

POŽAR V LADJEDELNICI V KRALJEVICI.

Kraljevica, 27. decembra. (Izv.) V nedeljo zjutraj je izbruhnil v strojnihi tukašnje ladjedelnice velik požar, ki je povzročil dva in pol milijona dinarjev škode. Vzrok požara še ni znan. Čudno je vsekakor, da se je ogenj v ladjedelnici pojavil kmalu po požaru v delavnicah državnih železnic v Splitu in v Beogradu, kjer je zgorelo nekaj ladij broderskega sindikata. Oblastva so uvedla preiskavo.

REORGANIZACIJA ITALIJANSKIH ŽELEZNIC.

Rim, 27. decembra. (Izv.) Ministrski predsednik Mussolini je imenoval fašistovskega poslanca Eduarda Corra za vrhovnega komisarja za reorganizacijo italijanskih železnic. Novi vrhovni komisar je v porazgovoru z novinarji napovedal, da bo odpustil 40.000 železniških delavcev, in sicer v prvi vrsti one, ki so prišli na mesta onih železničarjev, ki so bili med vojno vpoklicani pod orožje. Zato pa pridejo na njihova mesta zopet delavci, ki so se povrnil iz vojaške službe. Osemurni delavnik se obdrži za delavce, dočim se dela v pisarnah uvede deseturni delavnik.

„Hrvatske Novine“.

Glasnik gradišćanskih Hrvatov.

Na Dmaja je izšla prva številka tega lista, ki smo ga mi naznanili že pretekli teden. — Jako zanimiv in poučen je ta pojav in nam dokazuje, kako ubogo malo smo vedeli o tem razkropljenem delu hrvatskega naroda. Pred 480 leti so začele bežati pred Turki ce, le vasi iz našega Primorja. Dobili so novo domovino v današnjem Gradišču (Burgenland) od naše do češke meje, celo na Moravsko, Doljno Avstrijo in na Ogrsko do Donave so zašli. (Na Ogrskem je še 21 hrv. občin, na Moravskem so se poslovali, v Avstriji ponemčile, le v treh občinah tu so še mali ostanki).

Gradišćanski Hrvati so prilično v 80. letih čez 70.000, — ako bi mogli bolj optimistično šteti med Hrvate vse, kar je hrvatsko, bi jih bilo tudi 120.000. Pri zadnjih volitvah v deželni zbor je bilo oddano v 62. hrv. občinah okoli 25.000 hrv. glasov.

Hrvatje so ohranili precejšnjo avtonomijo v občinah; občinska je tudi — šola, zato po večini dobro hrvatska. Pravijo, da je dobrih hrvatskih učiteljev in učiteljic čez 100. — Pa učiteljstvo se je ločilo od nemške učiteljske zveze v avtonomno hrvatsko sekcijo.

Od Bratislave doli do naše meje so posejane hrvatske vasi, med katerimi jih je čez 20, ki štejejo po 2000 prebivalcev in čez 20, da je tekom časa ponemčenih (ne pomadžarjenih) nad 20 vasij. — Ostale vasi so očito dobre hrvatske in skušajo stopiti v novodobni kulturni svet s čisto samostojno kulturo, s svojim jezikom, ki se je ohranil in razvijal popolnoma sam zase, brez slehernega vpliva iz Hrvatske. — Da ni bilo duševne zveze med materno zemljo in temi kolonisti v tujem valov. ju, se pozna tudi iz došlih nam »Hrvat. skih Novin«.

Dasi se takoj pozna, da je sodelovala tu večja roka, ki hoče popravljati dosedanje zamude, vendar se vidi takoj, da jezik ni enoten, da je v mogočem res potreben in tudi sposoben zboljšanja in — zblizanja na ono stran, kamor tiče. — Ako se bo ta smer nadaljevala, bo končni uspeh tak, da bo malo lahko popolnoma zadovoljni.

Stivolasi pesnik Mate Miloradić, ki je star 72 let, je priobčil v tej številki svojo pesmico »Hrvati«, ki je bila zapeta sicer že pred 12 leti, ko je mislil, da je došel tudi Gradišćanskim Hrvatim vstajenja dan, a je postalo resnično aktualno šele s »H. N.«. — Pesmica je — program lista:

O Hrvati, narod mali,
Stanmo gori, dost smo spali!
Prestat mora dugi san —
Zora puca, bit će dan!

In ko pove, da hočejo braniti: Vam svetu veru, Dom naš sveti, — zakliče:

Ki nam tlaču Rod naš sveti,
Čedu čut va novom leti:
»Svoj svojemu bud podan!
Zora puca bit će dan!

Urednik dr. Karall Lovše je napisal uvodnik, ki obsega program, čisto lep naroden, socijalni, kulturni, gospodarski program po geslu v glavi lista »Sloga je moč! — Vse stranke bodo morale biti združene v tej orjaški borbi za narodni obstanek in kulturni napredek hrvatstva.

Naj navedemo iz programa doslovno le dva odstavka, ki pravita:

Dojde li zmučen i se tuži: »Po tujih gradah i po krivih putih sam bludil, nisam našal doma, niman ni kuttjaca, kade bi počinut mogal... « »Drag si ti nam, brate« — je naš odgovor — »sedi se k našemu stolu! Ovo je kruh i sol. Naše slomaštvo čemo rado podilit s tobom. Ukripi se, pak ostani kod nas, ter pomozi va naših krajinah i vsagdir, kade naši Hrvati živu, širit svitlinu i zobdržavat naše hrvatstvo.«

— »Hrvatske Novine« čedu se skrbiti, da budu naše škole dobre, kade se naša dica uča va svojem materinskom jeziku, pak i druge potrebne jezike — kot na primer nimški — i da se nauču vse ono, ča je njim va žitku potrebno kot dobrim gospodarom, dobrim Hrvatim i dobrim građanom naše republike.

»Hrvatske Novine« čedu se trsit, da bude naš jezik poštovala vsaka oblast i vlada, i da nam dadu ona prava, ka nam pripadaju po božjem i narodnom zakonu, ki daju i nam gradišćanskim Hrvatim vsa narodna prava, da se budemo mogli i kot narodna manjina va Esteraji va kulturnom, narodnom i gospodarstvenom posli zdignuti, ter za celu budućnost ostati pošteti, dobri Hrvati i lojalni građani.

Tak list je vreden vse podpore! Že iz prve številke smo zvedeli veliko vselega o kulturnem in narodnem prosvetnem delu! — In čudimo se, da smo doslej tako malo izvedeli o teh rojakih svojih v najbližji — tujni!

Naročnina znaša 60 Din za celo leto. Morate si naročiti tako, da pošljete naročnino na Jadransko banko v Ljubljani, ki ima na mnogih krajih svoje podružnice, na Dunaju tudi!

A. G.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

Na tepežke.

»Herodež, videč, da so ga modrijani ukani, se zelo raztogoti ter pošlje in pomori po Betlehemu in vsej njegovi okolici dečke, stare dve leti in manj, sodeč po času, ki ga je natanko poizvedel od modrijanov.« — Iz Rame je prihajal glas, Rahel je plakala za svojimi otroci.

Na vse zgodaj se že zbirajo otroci danes za vasmi in po predmestjih. Dolge, iz vrbinj spletene korobače v rokah neso. Njih ure so kratke, od zjutraj so štete do dvanaiste, da našeska jo vsakogar, kogar dobe. Že od daleč se napovedujejo:

Kratkosrajniki, krojački,
danes hlače merijo,
Kratke nategujejo,
strgane zašijejo,
Zgoče, šibe vroče,
v jeslhu namočene vlihte...
Oj gorje, oj gorje.

Procesija zavija od hiše v hišo, krik in smeh prasketata na vseh plateh; malhe so polne, da komaj še drže bogate darove, ki grešnike rešujejo.

Skrij, skrij, skrij!
Šiba žvrgoli,
Rožiče hitro in potice,
fig nam daj in še kaj
pa se rešiš zdaj!

Previdno stopi hišni gospodar na prag, se razgleduje po vetru in oblakih, kajti stare besede poročajo:

Nedolžni otroci oblačni,
ne bodo otroci kruha lačni.

O, saj ne gleda za oblaki, potuhnjeno pričakuje, da tudi njega nakrešejo, ker žalostno je srce, kogar ne obiščejo. Pravijo, da še tisto leto umre gospodar ali žena, kamor tepežkarji niso prišli ter jih niso odvezali zopet za leto dni.

Mladim tepežkarjem želimo veliko biro, našeskanim pa dober prevdarek, da jim ne da bog lanu, katerega bodo morali s kleščami pipati.

Leontij.

Osveta.

Skupaj smo se odpravili k bolnici in prišli ravno o pravem času. Na navadnem vozu sta ležali dve krsti, obe pobarvani s križem. Na vsaki je ležal priprost šopek. Venci, tudi čisto rodbinski, niso bili dovoljeni. Pogreb je bil žalosten. Mi in svojci drugega komisarja smo šli za vozom in za nam nekaj slučajnih pogrebcev. S trotoarov in oken pa je gledala radovedna publika in tupatam je padla strupena opazka. Obenem je rosil lahak dež in kolesa voza s krstami so orala po mokri površini in puščala za seboj dve rumeni brazdi suhega peska po vseh počnevitih mokrih ulicah. Vjera Aleksijejeva je nepričakovano trdno hodila in je odklonila roko, ki ji jo je ponudil doktor. In ravno tako navidezno hladno, ne da bi se ji orosile oči, je sledila obredu. Le ko je prišla s kupa kopico prsti in jo vrgla na krsto, je zatrepetala in se oprla na doktorja. Pa samo za trenutek. Takoj se je popravila in se vrnila z nama domov pokonci, samostojno, ponosno. Šli smo molče. Pred vrati nama je stisnila roke, in nama zrla nekaj hipov pomembno, z globoko izraženim čustvom bliskosti v oči in tiho zašepetala: Hvala! nakar se je hitro obrnila in izginila. Poslovala sva se tudi z doktorjem in odšla vsak v svojo stran.

Bilo je mračno, dež je padal že po vseh pravilih. Minareti mestnih mošej so posiveli, cerkve so se nekako nagubale, stropa se je raztegnila na neizmerne, neprehodne daljave. Moji koraki so pečatili v pesku rumene pege vzrtega peska, ki so se polagoma namakale in se zlivale v splošno sivino. Vso to žalostno sliko pa je davilo nizko svinčeno nebo, ki se je čedalje bolj približevalo stropi s svojim črnim, spolzkim trebuhom in se je že natikalo na polusenice na minareti, kakor da se hoče ogromna, zoprna pošast zavaliti na zemljo in stresti vse življenje v ogabno, sluzasto kašo.

Vsi udeleženci pogreba smo bili čez dva dni zaslišani. »Kdo, kaj, kje, kako«

RAZPIS VOLITEV V NARODNO SKUPŠČINO.

Prihodnja številka »Uradnega lista« objavi razglas pokrajinske vlade za Slovenijo o volitvah v narodno skupščino. Ukaz o volitvah v narodno skupščino je razglašen v »Službenih Novinah« kraljevine SHS, dne 22. dec. t. l. Petnajstdnevni reklamacijski rok v smislu člena 12 zakona o volilnih imenikih, konča torej 6. januarja 1923. — Nobena kasnejša reklamacija ne more več uplivati na sestavo volilnih imenikov.

Volilna borba se je že pričela.

S prav posebno agilnostjo se pripravljajo na volitve predvsem radikalci. Akcijski volilni odbor je razposlal že v vse pokrajine države strankinim organizacijam navodila za nastop pri volitvah. Kakor se splošno sodi, radikalna stranka pri novih volitvah ne bo izgubila na svoji moči. Posebno srdit boj je pričakovati v Bosni. Prvotno se je mislilo, da nastopijo v volilni borbi muslimani pod enotnim vodstvom. Kakor pa zadnja poročila kažejo, so se vsa prizadevanja za enoten nastop bosanskih muslimanov ponesrečila in nastopi Maglajevičeva in Spahova skupina vsaka zase. Muslimanski težaki mislijo pa še posebej ustanoviti težako stranko in skupno nastopiti z narodno seljaško stranko, ki je pod vodstvom poslanca Divljana. — Nekdanja komunistična stranka Jugoslavije nastopi pri volitvah kot novo organizirana »Proletarska stranka«. Beogradski »Radnik« je v posebni izdaji priobčil na delavstvo oklic, podpisan od večine bivših komunističnih voditeljev, da se naj vsi delavci organizirajo v proletarski stranki, katera nastopi pri volitvah v narodno skupščino samostojno, s svojimi kandidati. V Sloveniji kot v Hrvatski v širši javnosti še ni mnogo čuti o volilni borbi. Govori se sicer o teh ali onih kombinacijah vendar so vse vesti za enkrat še preuravnotežene, ker definitivnih sklepov glede eventualnih skupnih nastopov posameznih strank in političnih skupin še ni bilo izvršenih.

Imenovanje velikih županov.

Kakor se poroča iz Beograda je ukaz o imenovanju velikih županov že podpisan in so med drugimi imenovani: Stefan Belić za Kragujevac, Gjuro Bosković za Bitolj, Vujo Ružić za Požarevac, M. Sretković za Kosovsko Mitrovico, M. Gjaković za Cetinje, dr. Fran Gabrec za Zagreb, Vasa Aleksić za Šabac, M. Nikolić za Sarajevo, Jovan Petrović za Split, Juraj Grisogono za Dubrovnik, Toša Todorović za Banjaluko, Vasa Šanović za Vukovar, M. Slepčević za Novi Sad, Dragotin Todorović za Vranje, Boža Kostić za Valjevo, A. Vidović za Niš, Sretan Pavlović za Užice, Pera Lapujević za Zaječar, Zorko Spasojević za Čačak, Marko No-

Politične vesti.

vaković za Kruševac, Jovan Božić za Osijek. — Vest beograjskih demokrat- skih časopisov, da je imenovan za mariborsko oblast dr. Ivan Sajovic iz Kočevja, ne odgovarja resnici. Doktor Sajovic sploh ne more biti imenovan za velikega župana, ker mu za to mesto manjka potrebna kvalifikacija. Predvčerajšnjim se je odjedal v Beograd pokr. namestnik Ivan Hribar in minister Niko Zupanić, da posreduje pri vladi, da se za Slovenijo imenuje samo veliki župan s sedežem v Ljubljani. V kombinacijo za imenovanje velikim županom v Ljubljani prihajajo v poštev novomeški okr. glavar dr. Vončina, univerzitetni profesor dr. Pitamic in agrarni direktor dr. Lukan.

Dr. Kukovec koncentrira.

V Polenšaku je na sestanku JDS propagandni doktor Kukovec ustanovitev napredne kmetско-obrtne zveze, ki naj nastopa pri bližnjih volitvah v narodno skupščino namesto JDS. Dalje se je dr. Kukovec po stari navadi zavzemal tudi za koncentracijo vseh naprednih strank. JDS sama in s svojim imenom ne upa, da bi dobila v Sloveniji vsaj en mandat. Zato se misli poslužiti kmetско-obrtnih zvez, koncentriranih sil in podobnih skrivnic za bive mladinske ministre.

Božična poslanica lorda Curzona.

Lord Curzon je objavil v svojem imenu in v imenu britanske delegacije na lausanski konferenci sledečo božično poslanico švicarskemu prebivalstvu: Britanska delegacija in jaz smo srečni, da moremo poslati božični pozdrav in zahvalo švicarskemu in lausanskemu prebivalstvu, katerega stremjenje je podpiralo naše mirovno delo. Pred petimi tedni je izrazil švicarski zvezni prezident nado, da se o božiču uresniči besede in upostavi mir na zemlji. Naše delo še ni končano. Izvršili smo mnogo dela in napredovali smo. Upam, da bo naše delo po kratkem preporu hitro in uspešno končano. Pri pregledu dosedanjega dela na lausanski konferenci najdejo »Times«, da je konferenca znatno napredovala, dasi njeno delo še ni popolno. Praktično, pravi omenjeni list, se je dosegel sporazum v zelo važnem vprašanju morskih ožin, čeprav se je en trenutek preteklega tedna zdelo, da bo prišlo radi tega vprašanja do razdora. Žalibog kažejo vesti z včerajšnje seje manjšinske subkomisije, da so Turki pripravljali postaviti se v podrejenih vprašanjih na nepomirljivo stališče. Take zapreke so morda neizogibne. Ne gre namreč le zato, da se prepriča turške delegate, temveč se mora računati tudi z propagando boljševikov, ki sicer s svojimi nesmiselnimi pretenzijami ne morejo preprečiti pravilnega poteka konference, katerih agenti pa morejo v Angori v znatni meri uplivati na nevednost in nezaupljivost tamkajšnjih političnih činiteljev. Na srečo pa

tudi v Angori resnični cilji boljševikov niso več neznanji in kal miru, ki je poglaval v Lausanni, gotovo ne ostane brez vpliva na narod, ki je utrujen od vojne in osamljenosti, ki preko vse svoje nezaupljivosti nosi v duši skrb za svojo bodočnost.

Gospodarstvo.

+ Tečaji na novosadski produkti borzi dne 23. dec. 1922: pšenica bačka 425, sremška 430, ječmen bački 313, sremški 318, moka št. 0 593, za kuho 568, št. 6 518, pšenični otrobi 165, mast 27, bosanski orehi 350.

+ Direkcija državnega posestva v Belju ima na prodaj sledeča semena: 15 vagonov mohara (Borstenhirse), 5 vagonov prosa in 5 vagonov graščice zimske, vse letošnji pridelek. Interesenti naj vpošljejo ponudbe z označbo cene po qu, ki bi jo plačali za pojedina semena, postavljena franko žel. postaja Veli Monastir (Pelmonostor), na oddelku za kmetijstvo v Ljubljani do 12. januarja 1923. Vsak naročnik semena je obvezan, da seme, ako se dočito naročilo akceptira, sprejme ter plača za to pogojeno ceno z eventualnimi ostalimi stroški vred.

+ Dobava košar za oglje. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 12. januarja 1923 ob 11. uri dopoldne ponovna licitacija glede dobave 800 košar za oglje. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Dobava fižola in masti. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanila trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje 10.000 kg fižola in 5.000 kg čiste svinjske masti. Ponudbe se sprejemajo vsak dan do konca tega leta v intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

+ Dobava opreme za motorno, mehanično in mizarско delavnico. Pri Odeleju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 3. januarja 1923 ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave opreme za motorno, mehanično in mizarско delavnico z montažo za rečno Hidroavionsko postajo v Novem Sadu. Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Prodaja starih vreč (krp). — V intendantskem skladišču Savske divizijske oblasti v Zagrebu, Savska cesta št. 4 se bo vršila dne 10. januarja 1923 javna licitacija krp od vreč. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

+ Dobava papirja. Pri Upravi drž. monopolov v Beogradu se bo vršila 12. januarja 1923 ob 10. uri dopoldne ofertalna licitacija glede dobave papirja. — Predmetni oglas z vzorci je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

valci, skrivno, ne opiraje se več na pravo močnejšega, ampak na ustavo, red in socialno pravičnost. In zato je bilo njegovo divjanje tem strašnejše, ker nisi vedel ne ure ne dneva.

Težko je bilo najti človeka, ki bi ga ne bil v teku onih časov pograbil vrtnec in ne premetaval iz enega konca na drugega. Takega življenja smo se že vsi navadili in ono nam je ustvarilo posebno psihologijo, kjer čas in daljavnost nista igrala velike vloge. Življensko potrebno je bilo, otrestiti se vsake sentimentalnosti in vse, kar je bilo mogoče ohraniti, to je bila edino le sposobnost hladnokrvno presojeti in analizirati, iskati vzroke in predvidevati posledice. Kdor pa je zgubil še to, ta je podivil popolnoma.

Isti vrtnec je zagrabil kmalu po opisanih dogodkih v Semipalatsku tudi mene in meje več ko dve leti metal iz Altaja k Bajkalu in od Bajkala v Altaj, dokler se nisem čez dve leti in pol, koncem maja, znašel spet v rodni, bi rekel, mestu Barnaulu, čigar lepa lega in mila okolica na bregovih mogočne Obi in mišne Barmaneke sta se mi posebno priljubili. Takrat sem se tam nahajal le začasno, za nekaj tednov, v univiraliziranim hotelu, z namenom, da organiziram in oživim nekaj cvetoče in zanimive ženske delavnice za učila.

Bogato altajsko mesto, ki sem je prej dobro poznal, je tekom viharja pogorel v najlepših in najbogatejših kvartalih in ožgane, štrleče stene palač raznih mednarodnih bank in veletrgovin so mi vzbujale občutke, kakor da se sprehajam po praznih Pompejih. Včasih se mi je zdelo, da sem v tej deželi preživel cela stoletja in da sem ostal kot ena redkih, še ne navzočih prič prejšnjega razkošja in blagostanja, ko živ anahronizem. Le redko, reko sem srečal znanca, da si mi je bilo prej znano malodane celo mesto. Večina starega prebivalstva se je razpršila in nadomestile je nove mase, ki so napolnile vse nezgorele prostore in hiše do skrajnosti, popolnoma predrugačile temp življenja in uničile vsak spomin

na prejšno sibirsko idilo. Vsak večer sem se dvignil na pokopališče na gori, ki se je strmo vrezala kakor klin med Ob in njeno hčerko, odkoder se je odpiral krasen razgled na daljave onstran sibirskes krasotice, na mesto in borove gozdove po pesčenih hribih za mestom. Bronaste in železne plošče na znamenitih grobovih so mi pričale o prvih pionirskih in smelih ekspedicijah, o čudovitih in nečlovekonapornem trudu, njihovem v zavojevanju Sibirije in grob Jadrinceva mi je šepetal o globoki ljubezni učenjaka do svoje mrke, zaraščene, kosmate in vendar deviško lepe domovine.

Kakor hitro pa sem se spustil po stopnicah z gore v mesto, sem bil takoj z dušo in telesom prestavljen v neko bodečo Welsovo stoletje, dasi v mnogo bolj prozaični obstanotki, kakor pa so njegovi romani. Vendar pa ni bil ritem življenja nič manj divj, kot tam.

V hotelu je bilo pravcato mravišče. Z vseh krajev Sibirije so vsak dan prihajali najrazličnejši polodgovorni, odgovorni in neodgovorni funkcionarji, mrzlično so tekali nekaj dni po Barnaulu in odhajali. Komisarji, pooblaščenici, delegati in prosto komandirani, s portfelji in z mapami, z revolverji ali brez njih, s kokardo in brez, so se vrstili kakor v živem kalejdoskopu.

Nekega večera je šinila po hodniku mimo mene dama, ki se mi je zdela znana. Odšla je v posebni oddelek za dame. Na moje vprašanje mi je vratar povedal neznano ime in mislil sem, da sem se zmotil. Drugi dan pa sem jo spet srečal na hodniku in — obstal...

— Vjera Aleksijejeva! Kakšna usoda...?

— Ljev Matojčević! Vi? —

S čustvom starega prijateljstva, porojenega pri izključnih razmerah, sem ji stisnil roko in s par stavki sva se zmenila, da pridem zvečer k nji, v sedmo številko. Bila je čudno hladna in redkobesedna, vendar sem čutil, da ji moj obisk ni odveč. Vsako nadaljnje premišljevanje o njej sem odložil do večera.

(Dolje grlj.)

Dobava gasilskega materialja. — V pisarni intendantskega oddelka Odele za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 10. januarja 1923 ob 11. uri dopoldne ofertalna licitacija za dobavo gasilskega materialja (raznih cevi itd.). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Prodaja železnih odpadkov. — V pisarni inženjerskega skladišča Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, na Kodeljevem, vršila se bo dan 5. januarja 1923 ob 9. uri dopoldne javna

ustnena dražba za prodajo približno 4000 kg železnih odpadkov. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Oddaja zgradbe mostu preko Drine. Pri ravnatelstvu drž. železnice v Sarajevu se bo vršila dne 12. jan. 1923 ob 10. uri dopoldne licitacija glede oddaje zgradbe mostu preko Drine pri Mededi na progi Sarajevo—Uvac. — Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Dnevne vesti.

— Poslanik dr. Otokar Rybač, ki je v božičnih praznikih prišel v Ljubljano, je težko obolen za zastrupljenju krvi. Upamo, da g. poslanik skoro okreva.

— Bivša črnogorska kraljica Milena pride, kakor poročajo iz Beograda, v Jugoslavijo in se z člani bivše črnogorske dinastije stalno naseli v naši državi. Na ta način hoče bivša črnogorska kraljica onemogočiti nadaljnje zlorabljanje dinastije za spekulativno rovarjenje gotovih emigrantov proti naši državi.

— Nekatera poglavja iz higijene dojenčkov za praktične zdravnike. Gospod dr. Matija Ambrožič priredi v okvirju organizacije sekundarijev za Slovenijo v Ljubljani naslovno predavanje in sicer vsak ponedeljek ob 19. do 20. uri v predavalnici med. oddelka javne bolnice v Ljubljani skozi 6 tednov. Začetek 8. prosinca 1923. Za nečlane organizacije stane cikel Din 150. Odobor.

— Učiteljski! Vsi tovariši(ce), ki se zanimajo za počitniški izlet po naši državi se vabijo na I. sestanek v soboto 30. t. m. ob pol 15. v hotel Tivoli! Vabljeni so tudi tovariši(ce), ki se izleta ne udeležijo! — S. W.

— Ne pozabite slepcev! Vsi, ki se niste spomnili naših ubogih slepcev za božič, storite to sedaj za novo leto. Dajla sprejema podporno društvo slepih v Ljubljani, Wolfova 12 (zadaj na dvorišču).

— Otroci otrokom. Ljubljanski člani Pomladke Rdečega Križa so priredili dne 23. t. m. na Mestnem dekl. liceju sirotam drž. Dečjega doma v Strelški ulici 14 prelepo božičnico. Solarice z Vrtače so uprizorile ljubezno božično igrice in so pele božično pesem. Dečki Salezijanskega zavoda na Rakovniku so sami sešili za 23 sirotkov hlače, deklice šentjakobske šole so napravile 29 sirotam obleke in igrače, pomagale so jim tudi enčke z Vrtače in Mladike ter učenci I. mestne deške ljudske šole. Skratka: Bilo je složno delo v blagor rečem. Tvrda »Svetla« je brezplačno oskrbelo razsvetljavo božičnega drevesa. Vzpodbudno sta govorila na slavnosti predsednik Rdečega Križa gosp. P. Grasselli in gđ. Al. Štebi. — Organizacija Pomladka Rdečega Križa se je ustanovila pri nas na vzpodbudo miss Palmer, odposlanke iz Amerike. Začetek morda ni bil povsem srečen, ali ideja je prelepa, zato je ostala in se razvila. Sedaj vodi vsa dela Pomladka s srečno roko miss Eleanor Shoenberger iz Amerike s pomočjo gđ. Milene Pehanijeve in vse krasno uspeva in se razvija. Namen te organizacije je socialna vzgoja mladeži. Otroci vsega sveta, raznih držav, naj se združijo v skrb in v delu za zapuščene, revne, zanemarjene svoje vrstnike. Pomagaj vsakdo, da se izvrši ta prekrasna ideja!

— Plemenit dar. Šolska deca iz Fars Vasi je poslala slepecem v državnem zavodu za slepe v Kočevju za božičnico lepih jabol, hrušk, krljev in orehov z božičnimi voščili. Ta lepi božični dar je uboge slepce v Kočevju tako iznenadil in razveselil. Tem potom izrekajo slepci v Kočevju najpristnejšo zahvalo dobrosrčnim šolskim malčkom, njihovim staršem in pa plemenitemu učiteljsvu ter jim istotako želijo nad vse veselje božične praznike in srečno veselje novo leto. Še so na svetu dobri ljudje.

— Vsem znanim industrijskim, obrtnim in trgovskim tvežnikom pošilja te dni podpisano upravnništvo »Obrtniški koledar« za l. 1923 po poštnem povzetju 13 Din. Vsebinska kledarja je bogata in za vse trdke zanimiva. Upravnništvo »Obrtniškega koledarja« v Ljubljani.

— Za tri mesece bo zašil Anton Petančič iz Malega vrha, ker je z nožem sunil Mihaela Vrstoška ter mu prizadel težko telesno poškodbo.

— Poskušeni vlom! Zjutraj na božični dan so skušali neznan lopov vlomiti v Kušarjevo gostilno pri Kozarjah. Prepodili so jih otroci, ki so klicali na pomoč. Nato so poskušali nabrž ravno isti lopov, vlomiti tudi v stanovanjsko hišo opekarne v Logu, toda tudi tu se jim njihova nakana ni posrečila.

— Žena ubila svojega moža. Anton Vrlinšek in njegova žena Neža živela že delj časa v večnem prepiru. — Dne 19. t. m. okrog 19. ure je prišel Anton Vrlinšek iz Podgorja pri Kamniku k svoji ženi v Šmartno na obisk. — Ker ga ona ni marala, sta se začela prepirati. Med prepirami je žena pograbila neko poleno in z istim pričela svojega moža tepsti po glavi. Vrlinšek se je vsled udarcev ves v krvi zgrudil neza-

vesten na tla. Kljub temu ga je ista še nadalje udrihala z polenom. Čez par ur nato je Vrlinšek vsled poškodb umrl. — Orožniki so ubijalko izsledili in zaprli. — Uboj na Fužinah. Na Štefanovo je popivala večja družba v Babnikovi gostilni na Fužinah. Med pivci je bilo tudi več vojakov. Ko so se ga zadosti nasrkali, je nastal, kot običajno, prepir in na to pretep, pri katerem se je obnašal kaplar Franc Perčar silno agresivno. Rogovili je s svojim bajonetom, dokler mu ga ni eden izmed družbe iztrgal iz rok. Takoj nato se je Perčar zgrudil zaboden s svojim lastnim orožjem, ter je bil na mestu mrtev.

— Čevlji za zimsko vreme, močni, topli, posebno priporočljivi za gg. oficirje, lovec itd. se dobe na glavni zalogi tovarn Peter Kozina & Co., Ljubljana, Breg 20. Kupujte jih, dokler še zaloga traja.

Varstvena znamka »Buddha«. Vam je porok in garancija, da so čajne mešanice, bodisi kitajske ali indijske, najboljše kvalitete z neprekosljivo aromo in izdatnostjo.

Ljubljana.

— Gladujoče ptice. Pretekli teden je postavila mestna uprava kot prejšnja leta po javnih nasadih krmilna koritca za krmiljenje pticv po zimi. A glej, mesto da bi se pokladala v nastavljen koritca krma, je nekdo v noči od 10. do 11. dec. 1922 prevrgel in polomil v tivolskem in Trubarjevem parku deset takih korit. Ljudstvo tarra nad draginjo itd. a soditi po neštevilnih pijančih, bi človek nehotе sklepal, da živimo v vsem izobilju. Res je, da je v vojni marsikdo tako posurovel, da se znaša nad vsako četudi najnedolžnejšo stvarjo, ali da bi kratil celo pticam ono malo drobtinic, ki jim jih poklada dobra roka, bi ne bili pričakovali. — Prosimo ljubljansko občinstvo, da polaga pticam semena in drugo krmo kamor že pač more, a kr. policijo pa, da pazi na te nočne razgrajče ter zlasti kvarilce najstrožje kaznuje ter jih tudi ovadi pravdnistvu.

— Božični prazniki so Ljubljano silno oživili. Dasiravno vreme ni bilo najlepše, je vendar po cestah kar mrgolelo praznično razpoloženih ljudi. — Toda prazniki so zahtevali tudi svoje žrtve, zlasti na božični večer, ko je vse drlo h polnočnici. Neki trg. pomočnik se je tako dolgo zamudil v gostilni, da bi kmalu polnočnico zamudil. Ker pa je mož pobožen, je v zadnjem trenutku odjadril proti stolnici, toda vino mu je vzelo čevlji, ki ga je zgubil med potjo. Nek inženir C. je postal tako ginjen vsled sladke kapljice, da je šel iskati službo — v tramvaj. Pa ni našel nič drugega, kakor velikega, črnega mačka. Par nesrečnežev se je tudi v praznikih nekoliko potoklo — hujših nesreč pa ni bilo, niti tedaj ne, ko so z velikim hrumom Štefani praznovali »svoj dan«.

— Silvestrov večer priredi Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj v nedeljo dne 31. decembra ob 8. uri zvečer v dvorani Kazine. Sodeluje šentjakobski salonski orkester ter člani šentjakobskega gledališkega odra s komičnimi nastopi, komičnimi prizori ter krasno alegorijo o polnoči. Vstopnina 8 dinarjev. Po polnoči ples. Vsled prvovrstne zabave naj nihče ne zamudi tega večera.

— Promoviran bo 30. dec. t. l. ob 12. uri opoldne na tukajšnji univerzi abs. pravnik g. Julij Fellahor doktorjem prava. Mladi doktor je doma iz Melvič na Koroškem.

— Smrtna kosa. — V Ljubljani je umrla 24. t. m. gospa Franja Ferline, roj. Perdan. — Na Starem trgu št. 26 je umrl nagle smrti g. Jernej Mastek. Pogreb bo danes popoldne ob 2. uri. N. v m. p.!

— Tatvina obleke. Na Gosposvetski cesti je bila ukradena Alojziju Dežmanu črna zimska suknja in črne salonske hlače v skupni vrednosti 6.000 kron.

— Viom in tatvina. V noči od 23. na 24. t. m. je neznan tat vlomil v izložbeno okno trgovca Karola Sossa na Mestnem trgu št. 19 in ukradel tri boe s svilnato podlago in dva para rujavih ženskih rokavic v skupni vrednosti 22.400 kron.

— Ukradeno perilo. Mariji Linček, služkinji pri »Amerikancu« v Florjanski ulici je bilo ukradeno več kosov perila v vrednosti čez 1000 kron.

— Izginil je 11 let stari Josip Škerl. Pogreša se že skoro dva meseca. — Kdor bi o dečku kaj vedel, naj sporoči tukajšnjemu policijsk. ravnatelstvu. vu.

— Tedenki zdravstveni izkaz. — V času od 17. do 23. t. m. je bilo v Ljubljani rojenih 23, umrlih 16, med temi 6 tujcev. Vzrok smrti: 2 življenjska slabost, 3 jetika, 1 zastrupljenje rane, 9 naravnih smrtnih vzroki. Naznaten je tudi en slučaj nalezljive bolezni in sicer trebušni legar.

— Človek brez imena« po svetov. no znanem romanu »Beg za milijoni« je naslov zopetni senzaciji Kina Tivoli, ki se predvaja v šestih delih in sicer od 28. do 31. dec. t. l. I. del »Peter Voss, milijonski tat«. Od 1. do 3. januarja: II. del »Kralj Sahare«. Od 4. do 7. januarja: III. del »Rumena zverj«. Od 8. do 10. januarja: IV. del »Morje zlata«. Od 11. do 14. januarja: V. del »Človek železnih živcev in od 15. do 17. januarja: VI. del »Skok preko senec«. Pustolovni roman od Ewald Gerhard Seeligerja v glavnih vlogah svetovno znani umetniki kakor Harry Liedke, Paul Otto, Georg Aleksander, Jakob Tiedtke, Hermann Picha, Erich Kaiser-Titz, Mady Christians itd. Film je posnet v sledečih mestih: Kopenhagen, Amsterdam, Seveningen, Rotterdam, Haag, Trst, Venecija, Dubrovnik, Kotor, Sarajevo, Marokko, Tetuan, Xexaven, Cadix, Kanarski otoki, Alžir, Sevilla, Toledo, Madrid, Barcelona, Milano, St. Moritz, Zürich in München. Senzacija nad senzacijo, a le v Kinu Tivoli.

Maribor.

Božični prazniki so bili v Mariboru vsled izredno lepega pomladanskega vremena jako lepi. Kazili so jih samo nekateri pretepači. Na božični večer je razbil nekdo v centralni kavarni 1½ m dolgo in 80 cm široko šipo, ki stane kakih 15.000 K. Prijeli so nekega mladeniča, kateri je tudi priznal, a po petih minutah pa tajil, da bi bil to storil. — Pred kavarno Žigert so se pijanci sprli in nekdo je pri tem sunil z nožem mesarja Štefana Remerja in ga težko ranil; v Pobrežju pa so pijanci napadli transportnega spremljevalca Ant. Wicherja in ga tudi težko ranili, obadva so prepepeljali v bolnišnico.

Nesreča pri božičnem drevesu. Naradni Ludoviku Sifko se je užgalo božično drevesce. Pri gašenju je zadobil težke opekline na rokah.

Gledališče.

Neprijetno iztreznjevanje. Železničar Lorbek Franc v Smetanovi ulici 52 je dospel dne 22. dec. ponoči precej vinjen domov. Ker je bil ženi, ki je že spala, preglasen in prelubeznjiv, ga je postavila v sami srajci in spodnjih hlačah na cesto, da si malo ohladi prevročno kri, ki mu jo je segrela zlata kapljica. Ker mu je bil zimski zrak možakarju v srajci in spodnjih hlačah neprijeten, je revež iskal zaščite od straže do straže; nazadnje se je spomnil na policijski hotel »Graf«, toda celo tam se ga niso usmili, da je bil primoran prenočiti pod milim nebom.

Obsodba radi malomarnosti. Ana Hercog, rudarka v Poleni, je bila 23. t. m. pri okrožnem sodišču v Mariboru obsojena na tri dni strogega zapore, ker ni zadosti pazila na svojega triletnega sina, kateri se je v njeni odsotnosti pri zakurjeni peči tako opek, da je vsled opeklin umrl.

Celje.

Božični prazniki so minili pri nas ob ugodnem vremenu. Prvi praznik je bil lep solnčen dan, drugi nekoliko oblačen; v splošnem je vladalo toplo vreme in meščani so to izkoristili ter pohiteli na deželo v sveži, skoro pomladanski zrak. Vsled izredne toplote se najdejo na nekaterih solčnih krajih v celjski okolici trobentice. Nekateri pravijo, ker imamo o Božiču skoro spomladansko vreme, da bomo o Veliki noči sedeli za pečjo.

Novo trgovino z usnjem in čevljariskimi potrebščinami je v Celju v Gosposki ulici otvoril Ivan Ulaga.

Nabavljajka zadruza v Celju je te dni prejela večjo količino sladkorja za uradništvo, katerega oddaja članom in nečlanom po 51 K kg. — Tvrda Junger je dobila dva vagona prašičev, ki jih je oddajala po 76 K kg.

Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je predložilo spomenico, v kateri zahteva povišanje draginskih doklad v taki izmeri, da bi znašali celokupni prejemki odvetniških in notarskih kandidatov ter pisarniških vodij 2700 do 3000 Din., stenografov in strojepiscev 1100 do 1500 Din in za strojepisce-začetnike 600 do 1100 Din mesečno. Vrhutega se mora izplačati uradništvu ob Novem letu kot nagrada znesek v višini plače za december.

Umrl je v Celju tekom meseca novembra t. l.: v mestu 3 osebe, v invalidskem domu 1, v javni bolnišnici pa 17 oseb, skupaj 21 oseb.

V zapore celjskega okrožnega sodišča so pretekle dni iz Hrastnika pripeljali nekega Morčiča in Aliča, ki sta pred tremi leti v Sv. Jurju ob Širju v družbi nekega Jankoviča oropala in

umorila družino Matek, obstoječo iz dveh žensk in enega moškega. Jankovič je bil takrat aretiran, vendar pa svojih pomagačev ni hotel izdati. Sedaj pa je umrl in tik pred svojo smrtjo je izdal oba komplica, ki sta z njim v družbi izvršila rop in trojni umor. Aretiranca pa imata na vesti še več drugih vlovov in tatvin.

Izpred celjskega okrožnega sodišča. Radi vzloma v Windischgratzovo vilo pri Konjicah, kateri se je zvršil med 12. in 15. avgustom t. l., so bili te dni pred celjskim okrožnim sodiščem obsojeni Jakob Amon iz Zagreba in Anton Steble iz Bukovžlaka na en mesec težke ječe. — Radi težke telesne poškodbe je dobil Anton Petančič iz Malega vrha v brežiškem okraju tri mesece težke ječe. — Tekom tega tedna se bo pred okrožnim sodiščem vršila razprava proti Antonu Manfredi, Albinu Erjavcu, Francu Bogvetu iz Trbovelj in Francu Kozarju iz Hrastnika radi komunistične propagande, katero so baje letos poleti omenjeni štirje obtoženci širili po Trbovljah in Hrastniku. Državno pravdnistvo je proti njim vložilo obtožbo po zakonu o zaščiti države. Pri obtožencih so baje tudi našli mnogo obtežilnega materialja.

3500 kron vredno kolo je bilo ukradeno Jerneju Križanu v Celju.

Sokolstvo.

Silvestrov večer Ljubljanskega Sokola se vrši v nedeljo dne 31. decembra 1922 v telovadnici Nar. doma. Vstopnina za lastno članstvo samo v predprodaji Din 10., za vse druge v predprodaji ter zvečer pri blagajni Din. 20. Ker je število vstopnic omejeno, opozarjamo na predprodajo, ki se vrši v soboto 30. t. m. od 3. do 7. ure zvečer in v nedeljo 31. t. m. od 10. do 12. ure opoldan v odborovi sobi v Narodnem domu.

Gledališče in glasba.

OPERA.

December 28. četrtek: Madame Butterfly. Gostovanje gospe Ade Poljakove. Začetek ob pol 8. uri. Red B.

December 29. petek: Gorenjski slavček. Začetek ob pol 8. uri. Red E.

December 30. sobota: Carmen. Začetek ob pol 8 uri. Red D.

DRAMA.

December 28. četrtek: Kralj na Betajnovi. Red E.

December 29. petek: Zaprtó.

December 30. sobota: Liliom. Red A.

»Gorenjski slavček« na Silvestrov dan ob treh popoldne. Na Silvestrov dan, v nedeljo, dne 31. t. m. se poje v opernem gledališču izvrina in velepriljubljena slovenska opera »Gorenjski slavček« ob treh popoldne in ne ob šestih zvečer, kakor je bilo prvotno objavljeno. Ljubiteljem gledališča izven Ljubljane se nudi s tem ugodna prilika, da pridejo opero poslušat. Konec predstave bo najpozneje ob polnočestih. Zunanji posetniki se z večernimi vlaki lahko na vse strani spet pravčasno odpeljejo. Za isti dan popoldne ob treh napovedana predstava »Peterčkovih poslednjih sanj« odpade, ker je večje število osebja zaposlenega v obeh igrach. Popoldanske operne predstave ob treh popoldne se bodo v prihodnjih mesecih večkrat vršile, to pa zaradi tega, da se posebno izvenljudjanskemu občinstvu omogoči poset opernih predstav. Izvenljudjanski posetniki naj vselej pravčasno naznanijo svoje želje glede vstopnic po dopisnicah, naslovljenih na upravo Narodnega gledališča v Ljubljani.

Silvestrov večer pevskega zbora Glasbene Matice v Ljubljani. Kakor običajno, priredi pevski zbor Glasbene Matice tudi letos Silvestrov večer v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Na vspehdu so razni zbori, solonastopi in pa komični prizori. Skrbljenje je za mrzel prigrizek in dobro kapljico. Vstopnine ni, pobirajo se le prostovoljni prispevki v kritje stroškov. — Pevski zbor vabi vse svoje člane in prijatelje, da se tega večera v obilnem številu udeležijo.

Na Silvestrov večer se zbore vsi prijatelji petja in lepe zabave v veliki dvorani Narodnega doma, kjer silvestruje pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Sodelujeta prvovrsten orkester ter društveni zbor. Na zabavnem delu vspehda bo obilo prilike za smeh in dobro voljo. Čisti dobiček je namenjen fondu za izdajo novih skladb. Pridite in gmotno podprite delavno društvo v njegovih stremiljenjih!

Književnost-umetnost

2. redni občni zbor Strokovnega združenja jugoslov. oblikujočih umetnikov v področju Slovenije se vrši dne 6. januarja 1923 ob 10. uri dopoldne v restavraciji »Union« s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsednikovo. 2. Tajnikovo poročilo o delu Udruženja in o 1. umetn. kongresu. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Poročilo preglednikov. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučainosti. Člani so vabljeni, da se udeležijo tega občnega zbora polnoštevilo.

Ravnokar je izšla II. pomnožena izdaja: Dr. Karel Pečnik, Jetika. Dobiva se v vseh knjigarnah.

Društvene vesti.

Kolo jug. sester v Ptuj se iskreno zahvaljuje vsem, ki so dobrohotno prispevali k božičnici naše uboge dece.

Natečaj. Jug. napr. akad. društvo »Jadranc« v Ljubljani razpisuje natečaj za načrt društvenega prapora, ki ga razvije o priliki proslave 50-letnice obstoja svojega društva »Slovenija« — Jadran« mes. maja 1923. Prapor mora biti v državnih barvah (modro-belo-rdeče), celoten društven napis: »Jugoslovansko napredno akademsko društvo« »Slovenija« — Jadran« v Ljubljani. Letnica 1869 — 1919 in 1923. Okraski z narodno ornamentiko, velikost itd. je prepriščeno predlagateljem načrtov. O načrtu bo odločal za to posebej voljeni odbor, sestojč iz 3 članov društva, 3 članov starejšinske organizacije »Slovenije« — »Jadranc« in 3 zastopnic damskega komiteja, ki prevzame izvršitev prapora. Nagrade so 3 in sicer 1. 500 Din., 2. 300 Din., 3. 200 Din. Načrti se morajo predložiti najkasneje do 31. januarja 1923. Na naslov J. n. a. d. Jadran Ljubljana, Tomanova ulica 3.

Društvo Jugoslovanskih medicinov v Ljubljani priredi 20. jan. 1923 v veliki dvorani Uniona ob 9. zvečer svoj običajni medicinski ples pod pokroviteljstvom gospe dr. Bleiweis pl. Trsteničke v prid svojih društveni knjižnici. Vstop le proti vabilu. Plesni odbor D. J. M.

Društvo »Soča« vabi svoje člane in prijatelje na Silvestrov večer, katerega priredi 31. t. m. v salonu restavracije »Pri levu«. Na programu je: Godba, petje, recitacije itd. Začetek ob osmih in pol zvečer. Vstopnina: 3 dinarje za osebo. Zabava se vrši pri pogrujenih mizah.

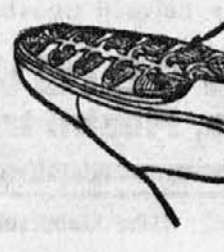
Pozor kapitalisti!

Za upostavitve obrata kemično-tehnične industrije, ki izdelava predmete, ki se morajo do sedaj izključno uvažati iz inozemstva, se išče do 1.000.000 K, ki bi se pa le sukcesivno investirale. — Slajna priložnost za vsakega kapitalista, ki noče, da bi mu ležal denar mrtve. Kapital kot posojilo na posestvo ali kot delež družabnika. Ponudbe na upravo »Jugoslavije« pod »Tisoč od sto!«

Prodaja po znatno znižanih cenah: zimsko perilo, pletene jopice, rokavice, nogavice itd.

A. ŠINKOVIC nasl. K. SOSS LJUBLJANA, Mestni trg štev. 10.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA kaučuk potpetnike in potplate

Tajinstveni morilec deklet.

(Nadaljevanje.)

»Ali se vaša milost ne spominja Evgenije Martella?« je ugovarjal tajni policist.

»Da, popolnoma pravilno, toda končno se je vendar izkazalo, da ni bila povsem nedolžna!«

»Mogoče je v tem slučaju isto?«

»Dekle nikakor ne izgleda tako. Poteze so tako ljubke in nedolžne, kljub otroposti, ki jo je povzročila smrt. In dalje, kako je prišel morilec do tega, da je umorjeno zavil v volneno odejo? Tega ni storil še nikoli!«

Davis je molčal. — To je njemu samemu uganka. — Kriminalni šef je nadaljeval:

»Razburjenje med prebivalstvom je nepopisno! Od vseh strani me priganjajo, naj storim vse, da njemu Jaka.«

»Da, da, ljudje lahko govore.« je grenko odgovoril detektiv. »Vsi naši načrti so se izjalovili vsled zvižanosti tega skrivnostnega človeka!«

Zopet je šef molčal. Nenadoma je vprašal:

»Ali niste ničesar čuli o Bessie Wilkes?«

»Večkrat sem potzvedoval po njej, toda izvedel sem samo, da je zapustila svoje stanovanje in da je odšla najbrž iz mesta. No tega ji ne pozabim, naj sedaj le živi v slabotnem strahu pred Jakom.«

»Skoda.« je odvrnil šef.

»Zakaj?« je začudeno menil Davis.

»Prepričan sem, da je videla naša vohunka Jaka z lastni mi očmi in da ve več o njem, kakor mi vsi. Toda sedaj nimamo časa, potzvedovati po Bessienem bivališču, ampak moramo napeti vse sile, da se polastimo morilca deklet!«

Davis je ravno hotel odgovoriti, ko je nekdo potrkal na vrata.

Tajni policist je odprl. — Zunaj je stal policijski tajnik z nekim odprtim pismom.

»Tu, to je pisal Jak. Zopet njegove znane, karakteristične poteze.«

Ni še izgovoril, ko mu je že kriminalni šef iztrgal pismo iz rok. Glasno je čital:

Londonskemu policijskemu oblastvu!

Dekle, ki so jo naši danes zjutraj v Westendu, ni moja žrtev. Jaz ne morim nedolžnih, temveč se maščujem samo na onih, ki so mi zapadle. V ostalem bom skušal potom mojih pomočnikov sam ugotoviti, kdo je umoril to nesrečnico.

Jak.

»Ali nisem dejal?« je zaklical kriminalni šef. Ta umor je storil nekdo drugi!«

»Mogoče nek drugi Jak?« Zdi se, da je postal morilec učitelj.«

»To bi bilo strašno! Seveda, že mnogokrat se je opazilo, da so učinkovali taki skrivnostni zločini naravnost nalezljivo.«

»Zalibog je to res. Vaša milost. Če ne bomo takoj postopali z vsemi sredstvi, ki jih imamo, smemo pričakovati pravo morilsko epidemijo!«

»Ako bi le vedel, kdo je umorjenka. Neštevilno ljudi jo je prišlo pogledat, toda nihče je ne pozna, in vsled tega je vsa zadeva temnejša!«

Davis je zmignil z rameni.

»O tuju, ki nas je pred nekaj časom opozoril s svojimi pismi na Jaka in njegove tovariše, tudi nisimo ničesar več slišali.«

»Eno je gotovo, gospod Davis. Morilec večkrat obišče »Britanskega leva« in tamkaj ga je Bessie Wilkes gotovo videla. Sicer nam je gostilničar pristaniške krčme navidezno udan, toda vrag zaupaj takim zvritim malopridnežem. Mogoče le tičita z Jakom pod isto plahto. Zato moramo sedaj obračati vso našo pažnjo na to krčmo in takoj aretirati vsako količkar sumljivo osebo!«

»Naročilo prevzamem jaz. Nekaj moramo storiti. Ljudje so itak silno razburjeni!«

»Da, vzemite toliko policistov, kolikor le hočete in preoblecite jih tako, kakor Vam sploh pride na misel. Ako se nam posreči, prileti samo enega Jakovega pomočnika, imamo že neko oporišče, dočim tavamo sedaj v popolni temi.«

Davis se je molče priklonil.

»Predvsem strogo nadzirajte bregove Themze. Ako ima tamkaj — kakor z gotovostjo sklepam — svoje skrivališče, je vedno mogoče, da se ga opazi, ko je zapuščal ali ako se poda vanj.«

**MALI
OGLASI**

PRODAJA:

4 VAGONE najlepšega BUKOVEGA OGLJA. Interesanti naj pošljejo poizvedbe za navedbo pozicij posestnik, Svinjsko št. 23, p. na naslov: Matevž Kmetič, št. Rupert.

80 VAGONOV suhih in na-
pol suhih bukovih drv, ne-

kaj vagonov tudi mešanih. Oddajo se v veliki in mali množini. Dalje tudi tesan in stavben les, 3 bencin-motorje 3-8-15 PH. Cena zmerna. 958

5 KOMARČKOV, dobrih pevcev, Lepi pot 3, Tržaška cesta. 1000

KUPI:

DOBRO OHRANJENO ZENSKO KOLO KUPIM. Naslov v upravi lista. 976

1 VAGON KISLE, RIBANE REPE. Naslov v podružnici »Jugoslavije«, Maribor. 1008

SODI, vinski, dobro ohranjeni od 150 do 380 l se po zmerilni ceni takoj kujejo. Ponudbe na upravo lista pod »Sodi«. 998

SLUŽBE:

GOSPA, brez otrok, vajena vsakega dela, tudi kmetijskega želi kakega mesta hišnice ali kaj primerne v Ljubljani. — Naslov v upravi lista. 1002

HLAPEC, boljši, zanesljiv, pošten, ki bi pomagal tudi

oskrbovati na večjem posestvu v bližini Ljubljane, se takoj sprejme. Pismene ponudbe na upravo lista pod »pošten«. 999

KUHARICA, pridna, katere bi samostojno vodila gospodinjstvo in je vajena vseh hišnih del, se sprejme v večjo trgovsko hišo. Takojšnje ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahteve plače naj se pošljejo pod »Pridna gospodinja št. 100« na upravo lista. Naslov takoj ali nekoliko pozneje. 996

RAZNO:

OTROŠKI VOZIČKI, zložljive lesene stolice za otroke, katere služijo obenem kot mizica, razni igračni vozički z in brez košer, šivalni stroji in dvokolesa so najcenejši. »TRIBUNA«, tovarna dvokoles in otroških vozičkov v Ljubljani, Karlovska cesta 4. 1004

DAMSKO KOLO, dobro ohranjeno, zamenja uprava »Jugoslavije« v Mariboru za enako moško. Vprašanja in ponudbe, pismeno ali osebno v upravi »Jugosla-

vije«, Maribor, Glavni trg št. 17. 991

DENAR posodim, kdor mi preskrbi stanovanje. Naslov v upravi lista. 993

Zen. ponudbe GOSPODINJA, 30 let v vsem pohištvo in perilu — stalno mesečno rento 400 din. — levi se želi v svrhu znanja in seznanitja z inteligentnim gospodom pri norne starosti, uradnikom južne železnice ali privatni, uradnikom. Ponudbe s sliko — diskrecija obojestransko — pod »A. B.« na upravo lista. 966

Gradbeno podjetje Ing. Dukić & drug Ljubljana, Boharjeva ul. 20. se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Novosti!

za damske plašče

in v velikih izbirah

A. & E. Skaberné, Ljubljana
Mestni trg 10.

Samostojni krojači
trezni in zanesljivi, dobro izveščani (tudi iz de-
zele) dobijo za stalno proti kavčiji razno konfek-
cijsko delo na dom. Vprašati v Ljubljani, Emonska
cesta št. 8/1. v pisarni.

Za Božič! Za Novo leto!
Najprimernejše, pa tudi najcenejše darilo je
dobra, lepa knjiga.
Zahtevajte seznam in cenik knjig založbe
»Zvezna knjigarna«, Ljubljana,
Marijin trg št. 8.
Dobra knjiga je najboljši prijatelj!

Maraskino Morpurgo. Četnica tega del-
katnega likera je nepopisen užitek!
Priporočamo:
Cognac Dalmatia Medicinal
in druge izbrane likerje, žganja, ekstrakta in sirupe.
Prva dalmatinska odlikovana parna destilacija
V. MORPURGO, SPLIT
Zastopnik: Adolf Kordin, Ljubljana, Beethovnova ulica 9.

Divjačino,
jelene, srne, zajce, jerebice, fazane, divje
koze, kljunače itd. kupuje vsako množino
in plača po najboljših cenah.
E. Vajda izvoz divjačine in perutnine
ČAKOVAC, MEDJIMURJE.
Brzjavlj: VAJDA, Čakovac.
Telefon Interurban št. 59.

SLOVENSKA BANKA
Delniška glavnica: K 30.000.000.—
Rezerva: nad K 6.000.000.—
Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri.
Izvršuje vse bančne posle zelo ugodno.
Centrala: v lastni palači Ljubljana, Stritarjeva ulica 9.
Podružnice: Novi Sad, Ljutomer, Dolnja Lendava, Maribor.
Ekspozitura: Vrhnika.

Zahtevajte
„MEDICINAL KONJAK“
z znamko „Alko-modri križec“
in najfinejše krem-likere!
„ALRO“ Ljubljana - Rolizej.

Stavbeno in portaino
mizarstvo
Jožef Šenica, Ljubljana
Dunajska cesta,
za Bežigradom št. 6
se priporoča za vsa v to
stroko spadajoča dela.

Dr. St. Beželič:
Terminologija
trgovskih
znanosti
- epohalno delo -
je izšla.

Neobhodno po-
trebna vsakemu
trgovcu in
podjetniku!

Cena
100.— Din.

„Zvezna knjigarna“
Ljubljana
Marijin trg št. 8.

„Gritzner“
v vseh opremah materijal pred-
vojni. cene najnižje edino le pri
Josip Petelincu
Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.
Pouk v vezenju brezplačen!
Istotam igla, olje, vse nadomestne dele za vse sisteme šivalnih
strojev in koles. — Potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, brivce,
sedlarje, toaletno modno blago, srtice, kravate, ščetke, palice.
Galanterija, gumbi, na veliko in malo!
Najnižje cene! Točna postrežba!

Pevci!
Pevska društva!
Izšel je 13 zv. „Male pesmarice“
„Podoknica“
Četverospev, zl. AVG. LEBAN
v „Zvezni knjigarni“, Ljubljana, Marijin trg 8.
Cena 1-50— Din.

Pozor trgovci!
Naročajte perilo pri domači tvornici
M. Alešovec, Ljubljana
Najnižje cene! Točna postrežba!
Delavsko perilo vedno v zalogi!

Za reklamne cene
se prodaja
narejena
obleka
za moške, ženske in otroke, tudi
kožuhovina in trikotaža
edino le v največji trgovini
O. Bernatović,
Ljubljana, Mestni trg 5.